

Pojam pravne države

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Fakultet za pravne i poslovne studije, Novi Sad

Садржај

1. Увод.....	2
2. Правна држава – порекло и назив.....	3
3. Однос правне државе и државног права.....	4
4. О неким материјалним одређењима појма правне државе.....	5
4.1. Развој идеје владавине права.....	5
4.2. Античко поимање владавине права.....	6
4.3. Схватање појма владавине права.....	6

Закључак..... 9

Литература.....

10

1. Увод

Када је на прагу новог доба (1656), Хемс Херингтон суочио своје савре менике са избором између владавине људи (empire of men) и владави не закона (empire of laws), он је само изнова поставио вечно питање којим су се позабавили још антички мислиоци. Платон, у својим чувеним дијалозима: Држави, Државнику и Законима, давао је различите одговоре на ово питање. У Држави се залаже за владавину неколицине најбољих филозофа који оличавају јединство апсолутног знања и апсолутне истине и који су слободни од било каквих закона, пошто је у њиховој вољи и највиши закон. Држава је почетак сумње у овакав идеал, а у Закону ни ма Платон и даље даје предност владавини мудрих. А како је то одиста тешко наћи, треба изабрати "идеал другог реда – владавину закона". То је била "имитација најбољег и најлепшег живота" и "некако најближе бесмртности". Стога нико не сме да буде изнад закона, већ свака, па и највиша власт мора бити подређена закону који је истински господар и управљач у држави.

Сличне идеје се срећу и код других античких и средњовековних филозофа и теоретичара.

Заједнички садржилац свих њих може се предста вити изреком Тита Ливија: "Владавина закона је моћнија од владавине људи". Али, као и у свако дневном животу, тако и у теорији све што је морално и племенито подложно је манипулацијама. Тако су се вековима доносили и неправични, изопачени и тирански закони - проклетство људског рода. Све њих доносила је држава –моћ и суверена власт. Тако се и логички намеће питање да ли такве законе треба поштовати и на шта се ваља позвати када им се отказује послушност. Један од могућих одговора налазимо код Софокла у тежњи за вечном и непроменљивом правдом, коју не ствара људска власт, већ оно на које се таква власт позива. Хон Милтон у својој "Areopagitici", а поводом "озлоглашеног указа енглеског парламента од 14. јуна 1643.", којим се укида слобода штампе, Милтон рече, "прирођено-право које људи стичу већ самим рођењем".

С правом можемо тврдити да се идеја владавине права у енглеској конституционалистичкој традицији укотвила са Милтоном. Од чега, па надаље имамо велики број аутора који у синтагми Rule of law vide "поуздано јемство слободе". Као и све политичке институције и "механи зми слободе" у Енглеској, тако се и ова идеја постепено развијала. На мање -више сличној основи развио се појам правне државе. Темачка теорија која је одувјек тежила да се разликује од англосаксонског, па и француског система размишљања, овај појам сковала је почетком деветнаестог века, када су се и у другим областима јавила другачија тумачења. Са језичког становишта израз Рецхстаат, као либерална замисао државе јесте премештен. Staatrecht – државно право које је највећим делом било ауторитарно. Правна држава настала је као противност државном праву полициске државе, да би је тридесетих година овог века нацистичко државно право изнова изопачило и лишило њеног изворног смисла и сврхе.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com